

دوچه وله فارسی / ایران

ایران

هشدار مقامات ایرانی: تبدیل خزر به فاضلاب شهرهای ساحلی

در شهرهای شمالی خزر ۷ میلیون ایرانی زندگی می‌کنند. حدود ۲۰ درصد از مسافران و گردشگران کشور نیز در کناره‌های خزر استراحت می‌کنند. مقامات هشدار می‌دهند که خزر به فاضلاب شهرهای ساحلی تبدیل شده است.

دفع زباله در استان‌های ساحلی گیلان، مازندران و گلستان به دلیل سفر میلیون‌ها گردشگر ایرانی در تابستان به یکی از بزرگترین مشکلات این نواحی تبدیل شده است. اما نیمی از جمعیت کشورهای حاشیه دریای خزر که حدود ۱۴ میلیون نفرند، در شهرهای ساحلی ایران زندگی می‌کنند.

بنابراین گفته مقامات ایران، بخش عمده‌ای از فاضلاب‌های خانگی و صنعتی شهرهای ساحلی به دریای خزر سرازیر می‌شود و ایران بیشترین سهم را در آلودگی فاضلاب‌های خانگی، صنعتی و کشاورزی در میان ۵ کشور ساحلی حوزه دریای خزر دارد.

"منشا آلودگی مشخص است نیازی به فرافکنی نداریم"

به گفته دکتر حمیدرضا غفارزاده، مدیر برنامه محیط‌زیست دریای خزر، خطرناک‌ترین تهدیدکننده خزر در سواحل ایران آلودگی میکروبی است نه شیمیایی. وی می‌گوید: «شهر یک میلیون نفری رشت، پاسخ‌گویای این سوال است چرا که همه فاضلاب شهری و صنعتی این مناطق بدون تصفیه به رودخانه‌های منتهی به دریا می‌ریزد. بنابراین منشا این آلودگی میکروبی کاملاً مشخص است و نیازی به فرافکنی ندارد.»

مقامات محلی همچنین هشدار می‌دهند که آب دریا سلامت مردم را تهدید می‌کند. امیر عبدوس مدیرکل حفاظت محیط‌زیست گیلان در این رابطه می‌گوید: «طبق مطالعات انجام شده بر روی آبزیان دریای خزر دریافته‌اند که فاضلاب‌های موجود در این دریا سبب سرطان در این آبزیان می‌شود و از طرفی استان گیلان بیشترین تعداد سرطانی‌ها را در کشور دارد که با تطبیق این آمارها می‌توان دریافت که آلودگی‌های موجود در دریای خزر می‌تواند بسیار آسیب‌رسان باشد.»

تجربه آلمان برای کاهش آلودگی آب دریای خزر

فعالان زیست‌محیطی انتقاد می‌کنند که دولت و مقام‌های محلی به رغم هشدارهای پیاپی درباره آلودگی خزر چاره‌ای نیاندیشیده‌اند.

علی محجوبی، رئیس دفتر کلاودیا روت، رئیس حزب سبزهای آلمان در مجلس سراسری این کشور که به مسائل زیست‌محیطی خزر نیز آگاهی دارد به دوچه‌وله می‌گوید: «ما در آلمان با رودخانه‌های بزرگی چون راین، الب و یا با

فاضلاب‌های کلان شهری چون هامبورگ مواجه بودیم. مصرف آب در آلمان با ایران قابل قیاس نیست و این آب‌ها نهایتاً به دریا می‌ریزند. مهم این است که پیش از آنکه پساب به دریا برسد تصفیه و پاکسازی شود، یعنی رهاسازی پس از پاکسازی انجام گیرد. نهایتاً این مسئله برمی‌گردد به سیاست‌های زیست محیطی دولت که پایه طبیعی زندگی را برای آیندگان تخریب نکند.»

علی محجوبی: ایران می‌تواند در کاهش آلودگی خزر از تجربه آلمان استفاده کند
می‌توان در ایران هم بکار گرفت. وی نتیجه می‌گیرد که اگر در ایران اراده سیاسی و امکانات اقتصادی باشد، می‌توان حجم آلودگی دریای خزر را کاهش داد.

وضعیت در ۴ کشور دیگر حوزه خزر چگونه است؟

وضعیت آلودگی خزر در دیگر کشورهای هم‌جوار نیز هشدار دهنده است. روسیه به عنوان منشاء بسیاری از آلودگی‌های شیمیایی دریای خزر شهرت دارد. نام جمهوری آذربایجان به دلیل آلودگی نفتی، قزاقستان بخاطر مرگ دسته جمعی فک‌ها و ترکمنستان به دلیل فعالیت‌های اکتشافی نفت و گاز بر سر زبان‌ها افتاده است.

هم اکنون حدود هزار چاه و ۱۰۰ سکوی نفتی در دریای خزر وجود دارد. به ویژه نشت پیلپی نفت به نواحی ساحلی در جمهوری آذربایجان و قزاقستان و آتش سوزی دکل‌های نفتی گزارش می‌شود. شرکت دولتی نفت جمهوری آذربایجان (سوکار) در ۲۷ مرداد ۱۳۹۲ از آتش‌سوزی در یک حلقه چاه در میدان گاز فشرده "بولاندیز" در فلات قاره دریای خزر خبر داد. سوکار اطلاع داد که چاه شماره ۹۰ این شرکت در ۸۰ کیلومتری باکو طعمه حریق شد. از سوی دیگر مواد زائد و آلاینده بیش از ۴۰ کارخانه و پالایشگاه باکو نیز یکی از منابع آلودگی سواحل خزر در آذربایجان شناخته می‌شود.

رودخانه ولگا، منبع آلودگی در روسیه

یکی دیگر از منابع آلودگی خزر رودخانه ولگا است. این رودخانه از ۱۶ شهر مهم روسیه عبور می‌کند و مقدار زیادی از آلودگی صنعتی را وارد خزر می‌سازد. به نظر آلکسی موخین، مدیر "مرکز مطالعات سیاسی در مسکو" مشکل آلودگی با رژیم حقوقی خزر ارتباط دارد.

این کارشناس مقیم مسکو به دویچه‌وله می‌گوید، کشورهای ساحلی بر سر تقسیم خزر اختلاف نظر دارند و تا به امروز توافق همه‌جانبه بین این کشورها حاصل نشده و تا وقتی که ۵ کشور ساحلی تفاهنامه مشترکی امضاء نکنند مشکل زیست‌محیطی و آلودگی به قوت خود باقی خواهد ماند. موخین تأکید می‌کند که لاینحل ماندن رژیم حقوقی به نظامی شدن خزر، نابودی خاویار و ماهیان خاویاری هم کمک کرده است.

"ترکمنستان کمترین آلودگی خزر را دارد"

بهرروز عبدالوند، هماهنگ‌کننده مرکز تحقیقات حوزه خزر در برلین

بهرروز عبدالوند، هماهنگ‌کننده مرکز تحقیقات حوزه خزر در برلین از وضعیت ترکمنستان صحبت می‌کند. وی می‌گوید: «در ترکمنستان شرکت (RWE) آلمان فعالیت می‌کند و ما درباره قرارداد و فعالیت این شرکت آلمانی شناخت کافی داریم. این شرکت با رعایت مقررات زیست محیطی فعالیت دارد و از استاندارد بسیار بالایی برخوردار است و به همین دلیل در ترکمنستان کمترین آلودگی گزارش شده است.»

عبدالوند می‌افزاید: «اگر شرکت‌ها و کنسرن‌های دیگر نفت و گاز چون "ایترا" و "پتروناس" هم بر اساس تجربه شرکت آلمانی ار و ا در این کشور عمل کنند، در این قسمت از دریا آلودگی کمتری خواهیم داشت.»

این کارشناس اما تأکید می‌کند ساحل‌نشینان دریای خزر از آلودگی دریا به دلیل "بسته بودن" آن و "چرخش آب" در امان نخواهند بود.

وعده دولت برای احداث تصفیه‌خانه‌ها عملی نشد

ممانعت از ورود فاضلاب‌های تصفیه نشده به دریا و تاسیس تصفیه‌خانه‌های شهری در شهرهای شمالی، می‌تواند از چاره

اندیشی‌هایی باشد که مانع تبدیل شدن دریای خزر به فاضلاب شهرهای شمالی شود. اما دولت در این راستا چه اقداماتی کرده است؟

پیش از این عبدالرضا کرباسی، مدیرکل دفتر بررسی آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت از محیط زیست اعلام کرده بود که وزارتخانه‌های بهداشت و نیرو باید برنامه مدونی داشته باشند تا شهرهای بالای ۳۰ هزار نفر جمعیت تصفیه‌خانه فاضلاب شهری داشته باشند، اما این کار به دلیل نداشتن بودجه هنوز انجام نشده است.

دو سال پیش نیز معاون رئیس‌جمهوری از روند افزایش ورود فاضلاب‌های خانگی به دریای خزر در منطقه شمال ابراز نگرانی کره بود.

فعالان زیست محیطی منطقه انتقاد می‌کنند که دولت تابحال اقدامی جدی در این زمینه نکرده و وعده‌ها در حد شعار باقی مانده و دریای خزر روز به روز آلوده‌تر می‌شود.

کارشناسان امور خزر و فعالان زیست محیطی روی این مسئله اتفاق نظر دارند که برای حل مشکلات آلودگی دریای خزر، اراده همه کشورهای ساحلی ضرور است. آنها خاطر نشان می‌کنند برنامه محیط زیست دریای خزر موسوم به (CEP) که توسط ۵ کشور ساحلی ایران، آذربایجان، قزاقستان، روسیه و ترکمنستان برای جلوگیری از تخریب محیط زیست خزر تدوین شد، می‌تواند در این راستا کارپایه‌ای جدی و قانونی باشد.

DW.DE

سازمان محیط زیست ایران: مردم در دریای خزر شنا نکنند!

عبدالرضا کرباسی معاون دریایی سازمان حفاظت محیط زیست هشدار داده که "مردم به خاطر آلوده بودن دریای خزر نباید در این آب‌ها شنا کنند". آلودگی نفتی، فاضلاب‌های صنعتی و خانگی منابع آلودگی اعلام شده است. (22.07.2013)

کنفرانس سه روزه زیست محیطی خزر در مسکو

کنفرانس سه روزه حفاظت از محیط زیست دریای خزر با شرکت نمایندگان پنج کشور ساحلی در مسکو و نمایندگان نهادهای بین‌المللی آغاز به کار کرد. کارشناسان ضمن هشدار نسبت به وضعیت محیط زیست از عدم اجرای کنوانسیون تهران انتقاد دارند. (10.12.2012)

منشا لکه‌های نفتی خزر، ایران یا جمهوری آذربایجان؟

ایران اعلام کرد منبع لکه‌های نفتی در سواحل استان گیلان از دکل‌های فرسوده جمهوری آذربایجان ناشی شده است. آذربایجان ضمن تکذیب این خبر سرازیر شدن فاضلاب‌های ایران را در آلودگی بیشتر خزر مقصر می‌داند. (25.08.2012)

تاریخ 23.08.2013

نویسنده طاهر شیرمحمدی

تحریریه MDM

به اشتراک بگذارید ارسال صفحه Facebook Twitter google+ بیشتر

نظرات شما: نظر تان را با ما در میان بگذارید

چاپ چاپ مطلب

لینک کوتاه شده http://dw.de/p/19VSO

موضوعات مرتبط

محمدجواد ظریف: سیاست خارجی عرصه بازی برد - برد است

23.08.2013

طائب: سخنان اخیر وزیر اطلاعات جنبه اجرایی ندارد

23.08.2013

اجرای آزمایشی طرح تازه مبارزه با بدحجابی در ۲۰۰ شهر

23.08.2013

محمدجواد ظریف وزیر امور
خارجہ جمهوری اسلامی تصویب
طرح تشدید تحریم‌ها علیه ایران را
ناشی از فشار لابی "صهیونیستی"
دانست و تأکید کرد که سیاست
خارجی عرصه بازی با حاصل
جمع مثبت و بازی برد - برد است.

مهدی طائب رئیس "قرارگاه عمار"
گفته سخنان اخیر وزیر اطلاعات
جنبه اجرایی ندارد. پیش‌تر محمود
علوی وزیر اطلاعات گفته بود:
«ترس بی‌مورد کسانی که در
حوادث پس از انتخابات سال ۸۸
خلافی مرتکب نشده‌اند را حل
می‌کنیم.»

جانشین اجرائی "ستاد احیای امر
به معروف و نهی از منکر"
می‌گوید، برای مقابله با بدحجابی
"طرح تذکر لسانی" در ۲۰۰ شهر
ایران به صورت آزمایشی اجرا
می‌شود. در قالب این طرح،
"تذکردهندگان" پشتیبانی قانونی
می‌شوند.